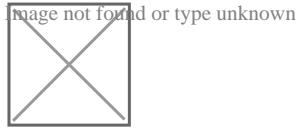

Η βίωση των Παθών και της Ανάστασης ως αντίσταση στην πνευματική κρίση (Νικόλαος Πάτσαλος, Θεολόγος)

/ Πεμπτουσία

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/292ufkS>]

Ο ίδιος ο Άγιος Συμεών νοιώθει μέτοχος των παθών του Κυρίου με τα όσα υπέστη. Δηλαδή, τους διωγμούς, τις εξορίες και τις συκοφαντίες που δέκτηκε από τον αντίζηλο του Στέφανο Νικομηδείας. Όλα όσα υπέστη τον χαροποιούν ώστε να ομολογεί πως «Μέγα μοι ὅντως, μᾶλλον δε καὶ ὑπέρ πᾶσαν δόξαν/ ὅτι με μέτοχον ποιεῖ δόξης σου τῆς ἀρρήτου/ ἡ κοινωνία τῶν παθῶν, ἡ μίμησις τῶν ἔργων/ καὶ πρόξενος θεότητος ἡ ταπείνωσις πέλει/ ἡ σή τοῖς μετά γνώσεως ταύτην μετερχομένοις»[73]. Ενώ σε άλλο σημείο συνεχίζει: «Διό καὶ οἱ μιμούμενοι τά ἐμά σεπτά πάθη/ συμμέτοχοι ὑπάρξουσι καὶ της θεότητος μου/ καὶ βασιλείας τῆς ἐμῆς ἔσονται κληρονόμοι,/ συγκοινωνοί τε ἀγαθῶν ἀφράστων, ἀπορρήτων/ γενήσονται καὶ συν ἐμοί ἔσονται εἰς αἰώνας»[74].

Η βίωση του οντολογικού χαρακτήρα του μυστηρίου της Αναστάσεως δεν μπορεί «ούκ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, ούδε ἐν μιᾷ ἔβδομάδι γενέσθαι δυνατόν, ἀλλά ἐν πολλῷ χρόνῳ καὶ πόνῳ καὶ κόπῳ»[75]. Αυτοί που διατελούν τον «καλόν αγώνα τῆς πίστεως», «ἀπ' ἐντεύθεν ἡδη ἐαυτούς ἐκκαθάραντες, τους ἀρραβώνας λαβεῖν»[76] της αιωνίου Αναστάσεως. Ο βίος πολλών Αγίων όπως και του Αγίου Συμεών φανερώνουν αυτόν τον παροντικό, ενθαδικό χαρακτήρα της Ορθοδόξου Σωτηριολογίας. «Απ' ἐντεύθεν ἡδη διά μετανοίας την στενήν πύλην εἰσελθεῖν καὶ το ἐνδον ταύτης θεάσασθαι φῶς»[77]. Όσοι γίνονται «κοινωνοί θείας φύσεως»[78] ζουν την πέραν της λογικής εμπειρία όπου «πρό θανάτου, θάνατος καὶ τῆς Αναστάσεως τῶν σωμάτων ψυχῶν ἀνάστασις γίνεται ἔργῳ καὶ δυνάμει καὶ πείρᾳ καὶ ἀληθείᾳ. Τοῦ θνητοῦ γάρ φρονήματος ὑπὸ τοῦ αθανάτου νοός ἔξαφανιζομένου καὶ τῆς νεκρότητος ὑπό τῆς ζωῆς διωκομένης ἡ ψυχή, τότε, ὡς νεκρῶν ἀναστάσα, ἐαυτήν ὁμολογουμένως ὄρῳ, καθάπερ οἱ ἔξ ὕπνου, ἀναστάντες ἐαυτούς βλέπουσι, καὶ τον αὐτήν ἀναστάντα ἐπιγινώσκει Θεόν ὅν κατανοοῦσα καὶ ᾖ εὔχαριστοῦσα προσκυνεῖ καὶ δοξολογεῖ την ἅπειρον αὐτοῦ ἀγαθότητα»[79].

Συνοψίζοντας, το Αναστάσιμο ήθος όπως το εισπράττουμε από την πατερική συνείδηση διαμορφώνεται από την αφοσίωση και το δόσιμο μας στον «αρχηγό τῆς σωτηρίας ἡμῶν» και από την συνεχή μας προσπάθεια να είμαστε πάντοτε «ἐν κοινωνίᾳ καὶ βεβαίᾳ τῇ πίστει» μαζί του[80]. Η οντολογική βίωση του Πάθους και της Αναστάσεως θα μπορούσε να χαρακτηριστεί από τον Άγιο του Ακτίστου φωτός, μια πραγματική θεοφάνεια, μία εμπειρία «Μέσα στο Φῶς τοῦ Χριστοῦ»[81]. Φυσικά, ο σχολαστικός νους του 21^{ου} αιώνα που μέλημα του είναι η παντελής απομάκρυνση του μυστηρίου από την ζωή μας, όλο αυτό που περιγράφει ο Άγιος Συμεών θα το ονομάσει είτε πλάνη, είτε ψευδαίσθηση, είτε φαντασιοπληξία. Με απλά λόγια θα το αντιμετωπίσει λογικά και νοησιαρχικά. Ακριβώς το ίδιο πνεύμα επικρατούσε και στην εποχή του Αγίου Συμεών, σε σημείο που, όταν ο Άγιος δίδασκε περί εμπειρίας φωτός το λιγότερο που μπορούσαν να του καταλογίσουν ήταν η φήμη ενός πλανεμένου καλογήρου που ζούσε με ονειροπολικές ψευδαισθήσεις. Και όμως η συνείδηση της εκκλησίας τον ανεγνώρισε ως «μέγα μύστην τῶν τοῦ Θεοῦ μυστηρίων» που έζησε πραγματικά «εκτυπώτερον»[82] την χαράν της ανεσπέρου Αναστάσεως. Πρόκειται περί πραγματικής υπαρξιακής εμπειρίας που μπορεί να ζήσει ο καθένας μας.

Γι' αυτό ας μην προφασιζόμαστε «προφάσεις ἐν ἀμαρτίαις ὅτι ἀδύνατον το πράγμα, ἢ ὅτι γίνεται μέν, ἀγνώστως δε· ἀλλά γινωσκέτο πληροφορούμενος ἀπό τῶν θείων Γραφῶν ὅτι το μεν πρᾶγμα δυνατόν καὶ ἀληθές ἐστιν ἔργῳ γινόμενον καὶ γνωστῶς ἐνεργούμενον [...]»[83]. Η καλύτερη αντίσταση σε εποχές κρίσεων, και δη πνευματικών κρίσεων, είναι η μυστική βίωση και η αγαλλίαση της εορτής

του Πάσχα[84], αφού «Αὕτη ἡ ἡμέρα ἦν ἐποίησεν ο Κύριος, αγαλλιασώμεθα και εύφρανθώμεν ἐν αυτῇ».

[73] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, Ύμνος 36, Φιλοκαλία Των Νηπτικών Και Ασκητικών, τ. 19ΣΤ, εκδ. Γρηγόριος ο Παλαμάς, Θεσσαλονίκη 1989, σελ.155.

[74] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, Ύμνος 30, ό.π ,σελ.182.

[75] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, *Κατήχηση 11*, SC 104, 158.

[76] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, Ηθικός 10, Φιλοκαλία Των Νηπτικών Και Ασκητικών, τ. 19Γ, εκδ. Γρηγόριος ο Παλαμάς, Θεσσαλονίκη 1988, σελ.134

[77] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, *Κατήχηση 28*, SC 113, 142 και *Κεφάλαια Θεολογικά Και Πρακτικά P'(100)*, 38, SC 51, 90-91.

[78] *B'Πε. 1,4.*

[79] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, *Κατήχηση 28*, SC 113, 132.

[80] Βλ. Αναστασίου Αρχιεπισκόπου Τιράνων και πάσης Αλβανίας, ό.π, σελ. 37

[81] Βλ. Αρχιεπ. Βασιλείου Κριβοσέιν, *Μέσα στο Φῶς τοῦ Χριστοῦ*, εκδ. «Το Περιβόλι της Παναγίας», Θεσσαλονίκη 1983.

[82] Αναστάσιμος Κανόνας Τροπάριο θ' αδής. Βλ. *Πεντηκοστάριον ,ο.π.*

[83] Βλ. Συμεών Του Νέου Θεολόγου, Ηθικός 10, Φιλοκαλία Των Νηπτικών Και Ασκητικών, τ. 19Γ, εκδ. Γρηγόριος ο Παλαμάς, Θεσσαλονίκη 1988, σελ.172-174.

[84] Βλ. Αναστασίου Αρχιεπισκόπου Τιράνων και πάσης Αλβανίας, ό.π, , σελ. 76-77.